Döviz ve Dövize Endeksli Sözleşmeler Hakkında

Hazine ve Maliye Bakanlığı - Finansal Piyasalar Ve Kambiyo Genel Müdürlüğü - Döviz ve Dövize Endeksli Sözleşmeler Hakkında

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

FİNANSAL PİYASALAR VE KAMBİYO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : E-37518347-010.99-1381405

Konu : Döviz ve dövize endeksli sözleşmeler hakkında

26.07.2022/1381405

İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİNE

İlgi : 27.04.2022 tarihli yazınız

İlgi'de kayıtlı yazınızda, antrepodaki eşyanın satış yolu ile devrinde ve sağlanan depo hizmeti sonunda, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilmiş malın döviz ile yurt içinde firmalara veya acentelere satışlarında ve nakliye karşılığında yapılacak olan ödemelerin kambiyo mevzuatında yapılan değişiklikler çerçevesinde hangi para cinsinden yapılacağı hususunda tereddütler oluştuğu ifade edilmiştir.

Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karadın 4 üncü maddesinin (g) bendi "Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarında menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dahil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli kararlaştırılamaz." hükmünü amirdir.

Öte yandan, söz konusu hükme ilişkin detaylar Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (2008-32/34)'in 8 inci maddesinde belirtilmiş olup; yedinci fıkrasında Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile

vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri, ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri, Türkiye'de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye'de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmeleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerinde akdedeceği konaklama hizmet sözleşmeleri dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dahil hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmeden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden ya da dövize endeksli olarak kararlaştırmayacakları hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza iletilen talepler çerçevesinde; Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 20 nci maddesinin birinci fıkrası ve 2008-32/34 sayılı Tebliğ'in 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Bakanlığımızca, gümrüklü liman sahalarında sunulan hizmetler bakımından Türkiye'de yerleşik kişiler arasında akdedilecek iş ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak karalaştırılabilmesine imkan sağlanmıştır.

Bu çerçevede; gümrüklü liman sahalarında sunulan hizmetler kapsamında Türkiye'de yerleşik kişiler arasında akdedilecek iş ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinde veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

Ayrıca anılan Tebliğ'in 8 inci maddesinin yedinci fıkrasının (b) bendi kapsamın da, antrepo faaliyetlerinde bulunan firmalar tarafından ihracat yüklerine verilen hizmetlere ilişkin olarak Türkiye'de yerleşik kişilerle akdedilecek hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılabilecektir.

Bununla birlikte, 2008-32/34 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası "Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, Türkiye'de yerleşik kişilerce akdedilecek menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedellerinin ve diğer ödeme yükümlülüklerinin, döviz cinsinden kararlaştırılmış olsa dahi, Türk parası ile ödenmesi ve kabul edilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu nedenle de gerek antrepoda satışta gerekse serbest dolaşıma, giriş rejimine tabi tutularak ithal edilmiş malın döviz ile yurt içinde firmalara veya acentelere yapılacak satışlarda sözleşme bedellerinin ve diğer ödeme yükümlülüklerinin, döviz cinsinden kararlaştırılmış olsa dahi Türk parası ile ödenmesi ve kabul edilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Öte yandan nakliye ile ilgili olarak, yukarıda da bahsi geçen Tebliğ'in 8 inci maddes mm yedinci fıkrası çerçevesinde uluslararası nakliye sözleşmeleri kapsamında herhangi bir değişiklik yapılmadığından, istisna kapsamına giren uluslararası taşımacılığa ilişkin hizmet sözleşmelerinde ödemelerin döviz cinsinden yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, menkul satış sözleşmelerinde ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi zorunluluğuna ilişkin ilave istisnalar tanımlanması halinde Bakanlığımızca konuya ilişkin duyuru yapılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Muhammet Faruk AYKUT
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Yazının Orjinalini Görmek İçin Tıklayınız.

Hazine ve Maliye Bakanlığı İçin Tıklayınız.